

Ukrajínští studenti: »Už se nemusíme bát o sebe. Ale strachujeme se o rodiče«

23.2.2024 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

„Za všechnu pomoc, které se nám tu dostalo, moc děkujeme. Na Ukrajině je permanentní napětí, válka je všudypřítomná. Já už se cítím v bezpečí a nemusím se bát o sebe. Bojím se ale pořád o rodiče,“ říká Dmytro Stavnichuk.

V Oděse se na vysoké škole připravoval na kariéru námořníka, dnes už druhým rokem studuje Fakultu strojní TUL. *„Svoji budoucnost chci spojit s Českou republikou a moře tu holt není. Chci se teď věnovat technice a dál se v oboru zlepšovat,“* líčí Dmytro svůj nový životní cíl.

V Liberci žije sám a domů se už nepodíval dva roky. Našel si ale spoustu českých kamarádů a piluje češtinu. *„Zlepšení češtiny považuji za základ, když tu chci žít. Už zvládám i háčky a čárky, což pro mě bylo nejtěžší. Za tu dobu, co tu jsem, je už začínám slyšet. A i díky kamarádům umím i všechny české nadávky“* směje se Dmytro.

Zrádná slova? Život nebo ovoce

Dva roky se už domů nepodívala ani Kateryna Zinenko, devatenáctiletá studentka bioinženýrství z Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické TUL původem z Dnipra. V Liberci žije s maminkou. *„Pořád čtu zprávy, co se na Ukrajině a v mém rodném městě děje. Kvůli té všudypřítomné válce mám nepříjemné pocity a strach o rodinu, i když se už o svůj život nemusím bát,“* líčí Kateryna.

Také ona musela změnit své cíle. *„Na Ukrajině jsem chtěla studovat medicínu, ale bioinženýrství se zabývá přípravou nanomateriálů, které se aplikují v medicíně, takže je to pořád docela blízko,“* říká Kateryna bezchybnou češtinou. *„Trochu mi ještě pořád dělají problém ‚zrádná‘ slova, která znějí stejně, ale znamenají něco jiného. Třeba život v mém jazyce znamená břicho. A ovoce je v ukrajinštině zelenina. Ovoce se řekne frukty,“* vysvětluje Kateryna a dodává: *„Svoji češtinu chci zlepšovat a mluvit bez chyb a přízvuku. Zlepšuje to můj pocit při komunikaci s ostatními lidmi. Bude to asi ještě dlouhá cesta, ale pro život v jiné zemi je to důležité.“*

Kurzy češtiny začaly krátce po vypuknutí války na Ukrajině

Technická univerzita v Liberci zorganizovala bezprostředně po vypuknutí války na Ukrajině mimořádné intenzivní kurzy češtiny pro uprchlíky z Ukrajiny. Tak, aby mohli co nejdříve začít se studiem na TUL nebo na jiné české univerzitě. Kurzy odstartovaly v dubnu krátce po propuknutí masivní uprchlické vlny a ještě před výzvou ministerstva školství. Každý studující absolvoval 220 hodin češtiny a během několika měsíců musel zvládnout to, co jiní uchazeči během celého roku. *„Začátek byl obtížný, nebyl dostatek lektorů češtiny, byla to překotná doba, češtinu učili i lektori, co vyučují jiné cizí jazyky, ale znají didaktiku. Nyní už máme dva zkušené a proškolené lektorky češtiny pro cizince, které jsou studentům velkou oporou před studiem na TUL i v jeho průběhu,“* říká Jitka Pacltová, ředitelka Centra dalšího vzdělávání TUL (CDV), které kurzy zajistilo.

Na začátku stačila studentům v režimu dočasné ochrany pro přijetí do českých studijních programů úroveň jazykové znalosti A2. Dnes už většina fakult požaduje jazykovou znalost úrovně B1. Fakulta umění a architektury TUL stanovila znalost češtiny na úrovni B2, Fakulta zdravotnických studií na stupni C1. Studenti totiž v rámci praxe navštěvují zdravotnická zařízení a plynulá komunikace je

nutností. „Pokud by studenti skončili se znalostí češtiny na úrovni B1, neumožnilo by jim to psát všechny práce, které mají odevzdávat. Jazyková podpora proto pokračuje i během celého prvního ročníku. Studenti mají třikrát v týdnu předepsaný blok češtiny a během toho roku je připravíme na úroveň B2,“ popisuje Jitka Pacltová.

V akademickém roce 2022/2023 přijala TUL 46 studentů z Ukrajiny s dočasnou ochranou. V letním semestru pokračovalo 29 studujících. Následující akademický rok přijala Technická univerzita 48 nových studentů z Ukrajiny s dočasnou ochranou a 24 pak postoupilo do druhého ročníku.

„Od počátku studenty systematicky připravujeme, aby mohli nastoupit na TUL a studium v češtině zvládali. Mají jak podporu zahraničního oddělení, tak centra dalšího vzdělávání. Organizujeme i aktivity navíc – například konverzační klub. Studenti tak mohou dál rozvíjet jazykové znalosti, ale zároveň se neformálně setkávat a poznávat naše reálie, kulturu, historii nebo přírodu,“ zmiňuje prorektorka pro zahraniční vztahy TUL Kateřina Maršíková.

„Úspěšnost ve studiu můžeme posoudit podle studujících, kteří nastoupili v akademickém roce 2022/2023. Ze čtyřiceti šesti studujících se jich do druhého ročníku dostalo dvacet čtyři. Museli zvládnout jak intenzivní výuku češtiny, tak také všechny odborné předměty. Z tohoto pohledu je úspěšnost velmi dobrá,“ doplňuje ředitelka CDV Pacltová.

V zimním semestru má TUL 100 studujících z Ukrajiny jak v režimu dočasné ochrany, tak mimo ni. Z toho více než třetina (35) se vzdělává na Ekonomické fakultě. Velký zájem mají Ukrajinci o Fakultu mechatroniky, informatiky a mezioborových studií (16), Fakultu strojní (15) a Fakultu přírodovědně-humanitní a pedagogickou (12). Pět Ukrajinců je zapsáno na Fakultě textilní.

Financování ukrajinských studentů je zajišťováno z prostředků ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. „Další aktivity pro ukrajinské studující hradíme i v rámci plánu na podporu strategického řízení univerzity,“ doplňuje prorektorka Maršíková.

<https://tuni.tul.cz/a/ukrajinsti-studenti-uz-se-nemusime-bat-o-sebe-ale-strachujeme-se-o-rodice--152725.html>